

อิทธิพลของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและแบบเปิดรับประสบการณ์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน กรุงเทพมหานคร

The influences of conscious mind and openness to experience personality that affect the business performance through the entrepreneurship of SMEs in Bangkok

กรรณิการ์ สิทธิชัย (Kannika Sittichai)*

วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ (Viroj Jadesadalug)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของกิจการในธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) กรุงเทพมหานคร 4) เพื่อศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและแบบเปิดรับประสบการณ์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของกิจการในธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) กรุงเทพมหานครผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัย เชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างคือ คือ ผู้ประกอบการในธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 127 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรด้วยการถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์มีอิทธิพลทางบวกกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ และบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์มีอิทธิพลทางบวกกับคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ รวมถึงผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางบวกกับผลการดำเนินงาน ของธุรกิจ ตลอดจนคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจได้ทำหน้าที่เป็นตัวแปรกลางแบบบางส่วน (Partial Mediator) ระหว่างบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์กับผลการดำเนินงานของธุรกิจ

* นักศึกษาปริญญาเอก คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยศิลปากร sittgunn@gmail.com

Ph.D. student Faculty of Management Science, Silpakorn University

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยศิลปากร

Assistant Professor Ph.D. Faculty of Management Science, Silpakorn University

คำสำคัญ: บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก, บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์, คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ, ผลการดำเนินงานของธุรกิจ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the influence of conscious mind personality through the entrepreneurship that affected the business performance, 2) to study the influence of openness to experience personality through the entrepreneurship that affected the business performance, 3) to study the influence of the entrepreneur that affected the business performance, 4) to study the influences of conscious mind and openness to experience personality that affected the operation of SMEs in Bangkok through entrepreneurs. This research used quantitative research method by using research questionnaire with the sample group which were the entrepreneurs of SMEs in Bangkok for 127 persons then analyzed the influence of variables with multiple regressions. From the study result, it was found that the conscious mind and openness to experience personality had positive influence to the business performance and the openness to experience personality had positive influence to the entrepreneurs and the entrepreneurs also had positive influence with the business performance including that the entrepreneurship had performed as the Partial Mediator between the conscious mind, and openness to experience, personality and the business performance

Keyword: Conscious mind personality, Openness to experience personality, Entrepreneurship, Business performance

บทนำ

ปัจจุบันนี้ประสิทธิภาพของการดำเนินธุรกิจขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กร ซึ่งมักส่งผลกระทบต่อไม่ทางตรงก็ทางอ้อม อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อการสร้างโอกาสแห่งความสำเร็จหรือนำมาสู่ความล้มเหลวของธุรกิจเช่นกัน ดังนั้นความท้าทายหนึ่งสำหรับผู้ประกอบการคือการบริหารจัดการกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สภาพแวดล้อมภายใน อาทิเช่น โครงสร้างองค์กร กลยุทธ์ของกิจการ ทรัพยากรมนุษย์และกระบวนการทำงาน วัฒนธรรมองค์กรและกฎระเบียบข้อบังคับ ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอก อาทิเช่น สภาพทางเศรษฐกิจ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยี การแข่งขัน การเมืองและกฎหมายสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งผู้ประกอบการต้องดึงศักยภาพที่มีในตนเองออกมาใช้ในการบูรณาการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้ประกอบการที่

มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน การสร้างนวัตกรรม การทำงานเชิงรุก ความสามารถในการแข่งขัน และการเผชิญกับความเสถียร (Ireland, Hilt & Sirmon, 2003, 963-989 ; Stam & Elfring, 2008, 97-111) จะมีความฉับไวในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง (วนิดา สุวรรณนิพนธ์, 2560)

ผู้ประกอบการจึงเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้เกิดการระดมทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกองค์การในการที่จะประกอบธุรกิจ (Hatten, 2009, 35) เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ โดยใช้สมรรถนะของตนเอง และเครือข่ายเพื่อสร้างสังคมความเป็นผู้ประกอบการในการจัดการธุรกิจให้เจริญเติบโต พร้อมทั้งประยุกต์ใช้กลยุทธ์ให้เหมาะสมกับธุรกิจ (Baum & Locke, 2004, 587-598; Beaver & Jennings, 2005, 923-936) เพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อนธุรกิจให้บรรลุเป้าหมาย (บุญทวรรณ วิงวอน, 2556, 94) ผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจองค์การที่ส่งผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงานทางอ้อมผ่านการแสวงหาโอกาสและการใช้นวัตกรรม ผลปฏิบัติงานดังกล่าวสามารถวัดได้ในรูปของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น โดยต้องอาศัยประสบการณ์ความเชี่ยวชาญชำนาญการและเครือข่าย (Dale, 1996, 46 ; Kast & Rosenzweig, 1995, 23) เนื่องจากทุนทางปัญญาเป็นสิ่งที่แฝงอยู่ในตัวมนุษย์ซึ่งแต่ละคนจะมีปัญหาหรือองค์ความรู้ ฐานความรู้ที่มีอยู่ในตนเองโดยที่แต่ละองค์การต่างมีบุคลากรที่มีทุนทางปัญญาที่สามารถนำพาให้ศักยภาพและนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มที่มีผลการดำเนินงาน (Youndt & Snell, 2004, 337-360)

นอกจากคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ควรจะมีดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น อีกส่วนที่สำคัญก็คือ บุคลิกภาพของผู้ประกอบการ โดยในปัจจุบันได้มีแนวคิดที่ได้มีการนำมาใช้อย่างกว้างขวาง คือ แนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของคอสตาและแมคครี (Costa and McCrae, 1992) ประกอบด้วย บุคลิกภาพแบบหวั่นไหว บุคลิกภาพแบบแสดงตัว บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ บุคลิกภาพแบบประนีประนอม และบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก สำหรับการศึกษานี้ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นการศึกษาบุคลิกภาพผ่านภาวะผู้ประกอบการที่มีผลต่อประสิทธิภาพของกิจการใน 2 องค์ประกอบ คือบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ และบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าเป็นบุคลิกภาพที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ โดยผู้ประกอบการที่ดำเนินการศึกษาคือ ผู้ประกอบการในธุรกิจขนาดย่อม (SMEs)

สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises = SMEs) นั้นผู้ประกอบการส่วนมากประกอบกิจการในรูปของบุคคลธรรมดา คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือกิจการร่วมค้า ซึ่งจะประกอบธุรกิจขายสินค้า ผลิตสินค้า หรือให้บริการ จากแนวทางการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 9 แผนแม่บทการพัฒนา SMEs และการพัฒนาตาม พรบ.ส่งเสริม SMEs พ.ศ. 2543 ได้มีการดำเนินการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นกลไกหลักทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เนื่องจาก SMEs เป็นธุรกิจภาคประชาชนที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งต่อระบบเศรษฐกิจทั้งในระดับพื้นฐานและระดับประเทศ SMEs มีบทบาทเป็นฐานรากให้กับธุรกิจขนาดใหญ่ทั้งในแง่การเป็นผู้ผลิตวัตถุดิบ ผู้จัดจำหน่าย และผู้บริการ โดยเฉพาะในลักษณะการรับช่วงการผลิตเพื่อส่งต่อ

ให้กับโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ อีกทั้งยังเป็นกลไกหลักในการแก้ปัญหาความยากจน เพราะช่วยสร้างงาน ช่วยยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตของผู้คนในสังคม SMEs สามารถรองรับแรงงานได้จากหลายๆ ส่วน ทั้งภาคเกษตรกรรมเมื่อหมดฤดูเก็บเกี่ยว แรงงานที่ถูกเลิกจ้างจากกิจการขนาดใหญ่ แรงงานใหม่ที่เพิ่งจบการศึกษา รวมไปถึงเป็นแหล่งพัฒนาศักยภาพของบุคคล อีกทั้งยังเป็นแหล่งประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ ให้กับประเทศ เพราะ SMEs เป็นกิจการที่จัดตั้งขึ้นบนพื้นฐานของความเป็นอิสระ ความถนัดและความชอบของผู้ประกอบการ โดยพยายามที่จะสร้างสรรค์ผลงานของตนเองด้วยการลองผิดลองถูก จึงทำให้เกิดการประดิษฐ์หรือคิดค้นวิทยาการ เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ง่ายกว่าธุรกิจขนาดใหญ่

จากปรากฏการณ์ข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพผ่านภาวะผู้ประกอบการที่มีผลต่อประสิทธิภาพของกิจการในธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งมีสถานประกอบการอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการนั้นเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ดังนั้น บุคลิกภาพของผู้ประกอบการในรูปแบบต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะนำพาให้องค์กรมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของกิจการในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและแบบเปิดรับประสบการณ์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของกิจการในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กรุงเทพมหานครผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (Big Five Personality Traits)

แนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่ถูกยอมรับมากที่สุด โดยมีการนำไปใช้อย่างกว้างขวางทั้งในสถานศึกษา คลินิก รวมทั้งในองค์กรธุรกิจต่าง ๆ คือ แนวคิดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของคอสตาและแมคครี (Costa and McCrae, 1992) เรียกว่า ‘OCEAN’ โดยองค์ประกอบทางบุคลิกภาพห้าด้านนี้ ประกอบด้วย

1. บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (Openness to Experience) หมายถึง การทำสิ่งแปลกใหม่ ความสามารถในการคิดนอกกรอบ การมีจินตนาการ
2. บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness) หมายถึง ความมีระเบียบ ทำตามแบบแผน ปฏิบัติตามกฎหมาย การวางแผนสิ่งต่าง ๆ ล่วงหน้า มุ่งมั่นความสำเร็จ
3. บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion) หมายถึง ชอบเข้าสังคม ช่างพูดช่างคุย กระตือรือร้น เป็นมิตร ชอบแสดงออก
4. บุคลิกภาพแบบประนีประนอม (Agreeableness) หมายถึง ความเป็นมิตร ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น น่าไว้วางใจ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น
5. บุคลิกภาพแบบหวั่นไหว (Neuroticism) หมายถึง แสดงออกถึงอารมณ์ในแง่ลบ เช่น เกรี้ยวกราด ชี้ก้างวล หดหู่

สำหรับการศึกษานี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา 2 องค์ประกอบคือ บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ และบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (Openness to Experience) ประกอบด้วยลักษณะย่อย 6 ด้าน ได้แก่ ช่างฝัน (Fantasy) การมีอารมณ์สุนทรียภาพ (Aesthetics) การเปิดเผยความรู้สึก (Feelings) การปฏิบัติ (Actions) การมีความคิด (Ideas) และการยอมรับค่านิยม (Values) โดยลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ต่ำ จะเป็นคนที่ชอบทำกิจวัตรประจำวันแบบเดิมมากกว่าทำสิ่งแปลกใหม่ ชอบทำตามประเพณีนิยม ไม่ค่อยชอบงานศิลปะหรือเรื่องบันเทิงเท่าไรนัก ในขณะที่ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์สูง จะเป็นคนชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ มีความชอบเรื่องศิลปะ มีความคิดสร้างสรรค์สูง (Costa and McCrae, 1992 อ้างอิงจาก นิภาพร พวงมี, 2554)

บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness) ประกอบด้วยลักษณะย่อย 6 ด้าน ได้แก่ การมีความสามารถ (Competence) การมีระเบียบ (Order) การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Dutifulness) การมีความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Achievement Striving) การมีวินัยในตนเอง (Self-discipline) และการมีความสุขุมรอบคอบ (Deliberation) โดยลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกต่ำ จะเป็นคนไม่มีระเบียบ ผัดวันประกันพรุ่ง เหลาะแหละ ลงมือทำโดยไม่ไตร่ตรอง หุนหันพลันแล่น ไขว้เขวไปจากเป้าหมายได้ง่าย ในขณะที่ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกสูง จะเป็นคนเชื่อถือได้ สุขุม คิดล่วงหน้า ทุ่มเทในการทำงาน มุ่งมั่นกับเป้าหมาย (Costa and McCrae, 1992 อ้างอิงจาก นิภาพร พวงมี, 2554)

ผลการดำเนินการของธุรกิจ (Business Performance)

ผลการดำเนินการของธุรกิจ เป็นมุมมองในภาพรวมที่แสดงถึงผลลัพธ์ของการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร (Wu & Lu, 2012) และเป็นตัวชี้วัดในการประเมินระดับของความสำเร็จของโครงการ เนื่องด้วยในปัจจุบันองค์กรธุรกิจจะต้องเผชิญกับภาวะการแข่งขันที่รุนแรงและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้จำเป็นจะต้องมีเครื่องมือที่ช่วยในการตรวจสอบและติดตามการดำเนินการอยู่ตลอดเวลา (พสุ เดชะรินทร์, 2545) ซึ่งในอดีตส่วนใหญ่จะเป็นการประเมินผลทางการเงินและการบัญชีเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันได้มีการนำเครื่องมือวัดที่ชื่อ Balanced Scorecard มาใช้กันอย่างแพร่หลายเพราะมีลักษณะเด่นตรงที่มีการพิจารณาผลการดำเนินการทั้งในด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงิน โดยในการวิจัยครั้งนี้ จึงทำการวัดผลการดำเนินการของธุรกิจในมุมมอง 4 ด้าน ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมอง ด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้และการเจริญเติบโต

จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้มีการอธิบายหรือมีผลการวิจัยที่แสดงถึงการเชื่อมโยงระหว่างบุคลิกภาพที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ พบว่า ฐิริกานต์ วัจน์ประภา คักดี และรัตติกรณ์ จงวิศาล (2557) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณ บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ วัฒนธรรมองค์กร และผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับบังคับบัญชา บริษัทอุตสาหกรรมกระดาษแห่งหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับบังคับบัญชาและผลการศึกษาของ Latham & Seijts ในปี 2011 ได้ทำการศึกษาเรื่อง The Effect of Commitment to a Learning Goal, Self-Efficacy, and the Interaction Between Learning Goal Difficulty and Commitment on Performance in a Business Simulation ได้ทำการศึกษากับผู้ประกอบการธุรกิจ จำนวน 128 คน โดยศึกษาตัวแปรการยึดมั่นต่อเป้าหมายที่เป็นตัวแปรสื่อระหว่างการรับรู้ความสามารถในงานและผลการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า การยึดมั่นต่อเป้าหมายนั้นเป็นตัวแปรสื่อระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และผลปฏิบัติงาน โดยเกณฑ์ผลการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านได้แก่ ความสามารถในการฝึกอบรม ความสามารถในงานและประวัติทางานบุคคล พบว่า มีเพียงบุคลิกภาพด้านมีจิตสำนึกเท่านั้นที่แสดงความสัมพันธ์กับเกณฑ์ผลการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้าน ซึ่งส่งผลต่อผลการดำเนินงานของกิจการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาส่วนที่เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก และบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ว่า จะมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของธุรกิจอย่างไร ซึ่งนำไปสู่สมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1a บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกมีอิทธิพลทางบวกต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ

สมมติฐานที่ 1b บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์มีอิทธิพลทางบวกต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ

คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ

ธุรกิจที่ต้องการประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial orientation: EO) ที่เชื่อมโยงถึงการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่ได้วางไว้ และใช้ในสถานการณ์ที่มีความท้าทาย มีการเสนอกรอบความคิด และมุมมองของการเป็นผู้ประกอบการว่าขึ้นอยู่กับลักษณะของวัฒนธรรมขององค์กรที่แตกต่างกัน (Dess, Lumpkin & Eisner, 2007) คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการทำให้ธุรกิจสามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็ว (Harms, 2009) โดยทั่วไปแล้วคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมักพบว่ามีเกี่ยวข้องกับการเผชิญกับความเสี่ยงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องมีความพยายามในการพัฒนา และค้นหาวิธีการในการประกอบธุรกิจของตนเองให้ประสบความสำเร็จ

Entrialgo (2002) ได้อธิบายถึงคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการตามแนวความคิดที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางของ Miller (1983) ว่าคุณลักษณะเฉพาะของการเป็นผู้ประกอบการจะต้องประกอบด้วย การสร้างนวัตกรรม การเผชิญกับความเสี่ยง และการทำงานเชิงรุก ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้ประกอบการแต่ละรายที่จะแสดงออกในการดำเนินธุรกิจ Covin and Stevin (1991) ได้อธิบายชัดเจนมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับปัจจัย นวัตกรรม การเผชิญกับความเสี่ยง และการทำงานเชิงรุก โดยกล่าวว่า ลักษณะดังกล่าวสะท้อนถึงพฤติกรรมของผู้บริหารองค์กร 3 ประการ คือ ประการแรก การเผชิญกับความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารระดับสูงจะต้องเผชิญเมื่อมีการตัดสินใจลงทุน และการดำเนินกลยุทธ์ภายใต้สภาวะความไม่แน่นอนประการที่สอง จำนวนความถี่ และขอบเขตการพัฒนานวัตกรรมของผลิตภัณฑ์ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับผู้บริหารในการพัฒนาเทคโนโลยี และประการที่สามคือลักษณะทางธรรมชาติของผู้บริหารที่จะแสดงออกถึงระดับความสามารถในการแข่งขัน และการทำงานเชิงรุกเมื่อธุรกิจต้องเผชิญกับการแข่งขันในอุตสาหกรรม

ในส่วนนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษามิติของการเป็นผู้ประกอบการของ Dess, Lumpkin, and Taylor (2005) เกี่ยวข้องกับรูปแบบการตัดสินใจ และการปฏิบัติของธุรกิจ ได้แก่ ความเป็นอิสระในการบริหารงาน การสร้างนวัตกรรม การทำงานเชิงรุก ความสามารถในการแข่งขัน และการเผชิญกับความเสี่ยงโดย 5 มิติดังกล่าวสามารถใช้ในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อที่จะพัฒนาความสามารถในการดำเนินงานของธุรกิจ โดยในมิติความเป็นอิสระในการบริหารงาน (Autonomy) หมายถึง ความเป็นอิสระในการทำงานของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อมุ่งหวังให้ธุรกิจบรรลุผลสำเร็จในเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ขององค์กร มิติการสร้างนวัตกรรม (Innovativeness) หมายถึง ความพยายามที่จะนำเสนอสิ่งใหม่ๆ ที่ได้จากการทดลองหรือจากประสบการณ์และการมีกระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาสินค้า และบริการใหม่ๆ มิติการทำงานเชิงรุก (Proactiveness) หมายถึง ลักษณะของการมองไปข้างหน้าเพื่อแสวงหาความเป็นผู้นำในตลาดเป็นการมองการณ์ไกลเพื่อแสวงหาโอกาส และความต้องการในอนาคต มิติความสามารถในการแข่งขัน (Competitive aggressiveness) หมายถึง ความพยายามในการแข่งขันกับคู่แข่งในธุรกิจมีลักษณะที่ขบถต่อสู้ หรือมีการตอบสนองต่อการแข่งขันที่รุนแรง เพื่อพัฒนาตำแหน่งของธุรกิจ หรือขจัดอุปสรรคคู่แข่งในตลาด (จิราธร

โหมต สุวรรณ และจันทนา แสนสุข, 2560) และมิติการเผชิญกับความเสี่ยง (Risk taking) หมายถึง การตัดสินใจ และการปฏิบัติภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนหรืออาจต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น

ในส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า รัตติกรณ์ จงวิศาล (2548) ศึกษาภาวะผู้นำ และทิศทางใหม่เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) การส่งเสริมแรงบันดาลใจผู้ใต้บังคับบัญชา 2) การใส่ใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น 3) การมีศีลธรรมในการประกอบการ 4) ความสามารถในการคิดเชิงยุทธศาสตร์ 5) การเสริมสร้างจิตสำนึกต่อบุคคล 6) การเปิดกว้างยอมรับสิ่งต่างๆ โดยผู้ประกอบการที่มีความสำเร็จในการประกอบธุรกิจสูงจะมีภาวะผู้นำโดยรวม และทั้ง 6 องค์ประกอบสูงกว่าผู้ประกอบการที่มีความสำเร็จในการประกอบธุรกิจต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ซึ่งจากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาส่วนที่เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับผู้ประกอบการว่าจะมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ และผลการดำเนินงานของธุรกิจอย่างไร จึงนำไปสู่สมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 2a บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ

สมมติฐานที่ 2b บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ

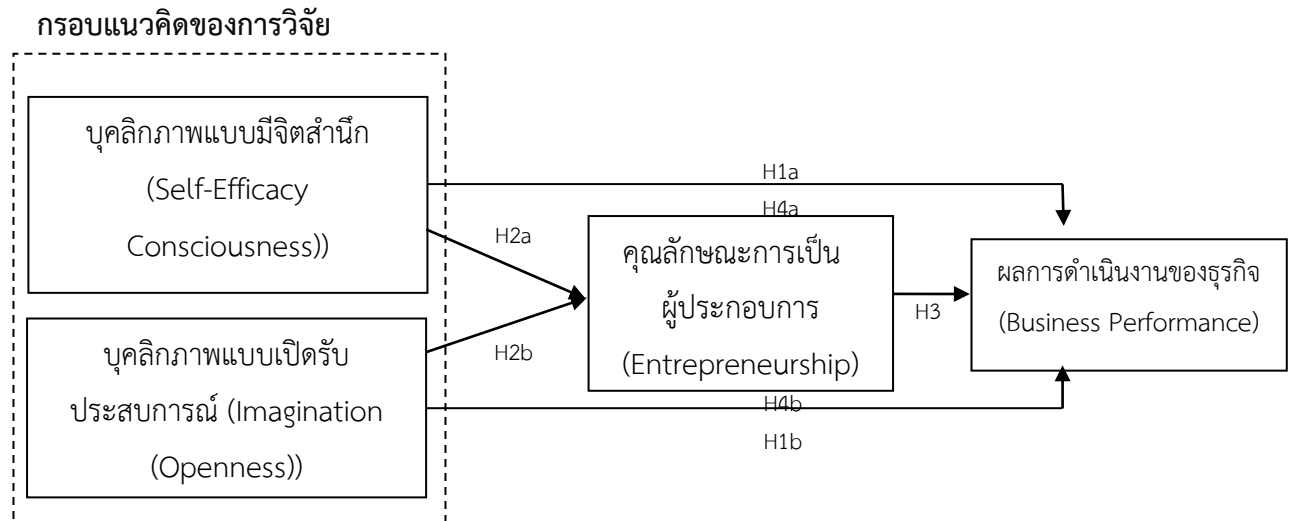
สมมติฐานที่ 3 คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางบวกต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ

จากการศึกษาของสายทิพย์ ไสรัตน์ และมิตภานี พงษ์พั้ว (2556) ได้ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำเชิงผู้ประกอบการที่มีต่อผลการดำเนินการธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจครอบครัวประเภทโรงแรมและรีสอร์ท ในประเทศไทย พบว่า การวิจัยครั้งนี้ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลการดำเนินการธุรกิจได้ร้อยละ 39 เมื่อพิจารณาเส้นทางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่าขนาดอิทธิพลของตัวแปรส่งผ่าน พบว่า การมุ่งเน้นการตลาดในธุรกิจบริการ นวัตกรรมบริการ และการมุ่งเน้นการเรียนรู้ เป็นตัวแปรส่งผ่านระหว่างภาวะผู้นำเชิงผู้ประกอบการ และผลการดำเนินการของธุรกิจได้เป็นอย่างดี

ซึ่งจากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาส่วนที่เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับผู้ประกอบการว่าจะมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก และบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ กับผลการดำเนินงานของธุรกิจอย่างไร จึงนำไปสู่สมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 4a คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการเป็นตัวแปรกลางในความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก กับผลการดำเนินงานของธุรกิจ

สมมติฐานที่ 4b คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการเป็นตัวแปรกลางในความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ กับผลการดำเนินงานของธุรกิจ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กรุงเทพมหานคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบทราบบจำนวนประชากร ด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (บุญชม ศรีสะอาด, 2538) โดยใช้สูตรของยามานะ ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{N}{1+Ne^2} \\ &= \frac{544,476}{1+544,476(1.65)^2} \\ &= 367 \text{ คน} \end{aligned}$$

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไป 380 คน ได้กลับมา 200 ฉบับ และคัดเลือกแบบสอบถามเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้ทั้งสิ้น 127 ฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากวัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives) กรอบแนวคิดของการวิจัย (Conception Framework) และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างคำถามในแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ 1) ด้านข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ด้านข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ 3) ด้านบุคลิกภาพของตัวผู้ประกอบการ (Personal Traits) 4) ด้านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ (Entrepreneurship) และ 5) ด้านผลการดำเนินงานของธุรกิจ

แบบสอบถามส่วนที่ 1 และ 2 มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) และแบบสอบถามส่วนที่ 3, 4 และ 5 มีลักษณะเป็นคำถามแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยได้กำหนดน้ำหนักการให้คะแนนของตัวเลือก 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยมีช่วงคะแนนและการแปลความหมาย ได้แก่ 1) น้อยที่สุด คือ 1.00 - 1.80 คะแนน 2) น้อย คือ 1.81 - 2.60 คะแนน 3) ปานกลาง คือ 2.61 - 3.40 คะแนน 4) มาก คือ 3.41 - 4.20 คะแนน และ 5) มากที่สุด 4.21 - 5.00 คะแนน (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550)

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ (Pre-Test) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุดและคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยใช้เกณฑ์ยอมรับที่ค่ามากกว่า 0.7 เพื่อแสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นเพียงพอ โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลลัพธ์ค่าแอลฟาที่ตัวจะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะมีค่าระหว่าง $0 < \alpha < 1$ ค่าที่ได้ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.919-0.931 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

สถิติเพื่อใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบแบบสอบถามแต่ละรายการ จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ได้แก่

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) (ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) ค่าสหสัมพันธ์เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้และทดสอบสมมติฐานด้านการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.6 มีอายุระหว่าง 36-50 ปี ร้อยละ 66.7 ระดับการศึกษาปริญญาตรี 58.7 โดยมีกิจการเจ้าของคนเดียว (ไม่ได้จดทะเบียน) ร้อยละ 53.2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรบุคลิกภาพกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก	4.17	0.51
บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์	4.19	0.51
ความเป็นผู้ประกอบการ	3.91	0.52
ผลการดำเนินงานของธุรกิจ	3.62	0.71

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ

ตัวแปร	บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก	บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์	ความเป็นผู้ประกอบการ	ผลการดำเนินงานของธุรกิจ
บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก				
บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์	0.562**			
ความเป็นผู้ประกอบการ	0.641**	0.669**		
ผลการดำเนินงานของธุรกิจ	0.644**	0.500**	0.624**	

** P<0.01

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรพบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานในลำดับต่อไป

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุระหว่างบุคลิกภาพกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ

ตัวแปรต้น	สมมติฐานการวิจัย/ตัวแปรตาม						
	1a ผลการดำเนินงานของธุรกิจ	1b ผลการดำเนินงานของธุรกิจ	2a ความเป็นผู้ประกอบการ	2b ความเป็นผู้ประกอบการ	3 ผลการดำเนินงานของธุรกิจ	4a ผลการดำเนินงานของธุรกิจ	4b ผลการดำเนินงานของธุรกิจ
บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก	0.644** (0.049)		0.641* (0.068)			0.400** (0.058)	
บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์		0.500** (0.056)		0.669** (0.066)			0.135** (0.061)
ความเป็นผู้ประกอบการ					0.624** (0.051)	0.392** (0.080)	0.584** (0.084)
Adjusted R ²	0.414	0.244	0.411	0.447	0.384	0.508	0.459
Durbin-Watson	2.117	2.182	2.149	2.031	2.178	2.001	2.102

*p < 0.05, **p<0.01

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุเพื่อทดสอบสมมติฐาน ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

สมการที่ 1a บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกมีอิทธิพลทางบวกกับผลการดำเนินงานของธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.644$, $p < 0.01$) โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 41.4 จากผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1a

สมการที่ 1b บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์มีอิทธิพลทางบวกกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.500$, $p < 0.01$) โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 24.4 จากผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1b

สมการที่ 2a บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกมีอิทธิพลทางบวกกับผู้ประกอบการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.641$, $p < 0.05$) โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 41.1 จากผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2a

สมการที่ 2b บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์มีอิทธิพลทางบวกกับผู้ประกอบการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.669$, $p < 0.01$) โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 44.7 จากผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2b

สมการที่ 3 ผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางบวกกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.624$, $p < 0.01$) โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 38.4 จากผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปรกลาง (Mediators) 4 ขั้นตอน ของ Baron & Kenny (1986)

Variable	M	Y		
X	(0.741) 0.069	(.647) 0.108		(0.410) 0.155
M			(0.624) 0.096	(0.320) 0.135
Adjusted R ²	0.545	0.414	0.384	0.456

สมการที่ 4a เมื่อมีการควบคุมความเป็นผู้ประกอบการซึ่งเป็นตัวแปรกลางปรากฏว่าบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ ($\beta = 0.400$, $p < 0.01$) ขณะเดียวกันบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.392$, $p < 0.01$) โดยการศึกษาี้จากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (β) พบว่า ความเป็นผู้ประกอบการได้ทำหน้าที่เป็นตัวแปรกลางแบบบางส่วน (Partial Mediator) ระหว่างบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ จากผลการวิจัยจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 4a

สมการที่ 4b เมื่อมีการควบคุมความเป็นผู้ประกอบการซึ่งเป็นตัวแปรกลางปรากฏว่าบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์มีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ ($\beta = 0.135, p < 0.01$) ขณะเดียวกันความเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.584, p < 0.01$) โดยการศึกษาจากค่าเบต้า (β) พบว่า ความเป็นผู้ประกอบการได้ทำหน้าที่เป็นตัวแปรกลางแบบบางส่วน (Partial Mediator) ระหว่างบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ให้สำเร็จกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ จากผลการวิจัยจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 4b

อภิปรายผลการวิจัย

อิทธิพลของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและแบบเปิดรับประสบการณ์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน กรุงเทพมหานคร พบว่า การศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ จากผลการทดสอบสมมติฐานเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ Barrick and Mount (1991) ที่ได้ศึกษาแบบอภิมาน (Meta-Analysis) เรื่องบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและเกณฑ์ผลการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้าน พบว่า มีเพียงบุคลิกภาพด้านมีจิตสำนึกเท่านั้นที่แสดงความสัมพันธ์กับเกณฑ์ผลการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้าน ซึ่งส่งผลต่อผลการดำเนินงานของกิจการ และการศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ จากผลการทดสอบสมมติฐานเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูริกันต์ วัจน์ประภาคศักดิ์ และรัตติกรณ์ จงวิศาล (2557) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณ บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ วัฒนธรรมองค์การ และผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับบังคับบัญชา บริษัทอุตสาหกรรมกระดาษแห่งหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับบังคับบัญชา

สำหรับการศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกต่อคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ จากผลการทดสอบสมมติฐานเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก จะประกอบด้วย ความสำนึกในหน้าที่ ความคิดอย่างรอบคอบก่อนที่จะปฏิบัติ และความพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จ เป็นต้น จึงจะส่งผลต่อคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ และจากผลการศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ต่อคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เช่นกัน โดยผู้ประกอบการจะมีบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ ที่แสดงถึงการมีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การเปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้อื่น การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมถึงแสวงหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อเอาชนะสิ่งต่อต้านการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สำหรับผลการศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการเป็นผู้ประกอบการที่ดีจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ข้อ คือ ความเป็นอิสระในการบริหารงาน การสร้างนวัตกรรม

การทำงานเชิงรุก ความสามารถในการแข่งขัน และการเผชิญกับความเสี่ยง ได้สอดคล้องกับ Dess, Lumpkin, and Taylor (2005) ที่ได้ศึกษารูปแบบการตัดสินใจ และการปฏิบัติของธุรกิจของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ความเป็นอิสระในการบริหารงาน การสร้างนวัตกรรม การทำงานเชิงรุก ความสามารถในการแข่งขัน และการเผชิญกับความเสี่ยงโดย 5 มิติดังกล่าวสามารถใช้ในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อที่จะพัฒนาความสามารถในการดำเนินงานของธุรกิจ หากพิจารณาถึงคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ ในการเป็นตัวแปรกลางในความสัมพันธ์ ปรากฏว่าบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์มีนัยสำคัญทางสถิติ กับผลการดำเนินงานของธุรกิจ ขณะเดียวกันความเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า ความเป็นผู้ประกอบการได้ทำหน้าที่เป็นตัวแปรกลางโดยสมบูรณ์ ระหว่างบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ให้สำเร็จกับผลการดำเนินงานของธุรกิจ

ประโยชน์จากการวิจัย

1. จากการศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและแบบเปิดรับประสบการณ์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน กรุงเทพมหานคร ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีความเข้าใจถึงหลักการพัฒนาบุคคลที่จะต้องมีส่วนประกอบของการส่งเสริมบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและแบบเปิดรับประสบการณ์ เป็นสำคัญ

2. ผู้ประกอบการธุรกิจมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นรวมถึงการมีความรู้ความเข้าใจในการเป็นผู้ประกอบการที่ดีว่าต้องประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ 5 ข้อคือ ได้แก่ ความเป็นอิสระในการบริหารงาน การสร้างนวัตกรรม การทำงานเชิงรุก ความสามารถในการแข่งขัน และการเผชิญกับความเสี่ยงก็เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้กิจการมียอดขายเติบโตอย่างต่อเนื่อง สามารถรักษฐานลูกค้าเดิมและลูกค้าใหม่ได้ ส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้น รวมถึงการมีผลกำไรเพิ่มขึ้นอีกด้วย

3. จากผลการศึกษาสามารถยืนยันผลว่าอิทธิพลของบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน กรุงเทพมหานครนั้น จะต้องมาจาก 2 บุคลิกภาพ ได้แก่ 1) บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก คือ มีความสามารถและมีประสิทธิภาพ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความสำนึกในหน้าที่ มีความคิดอย่างรอบคอบก่อนที่จะปฏิบัติ และ 2) บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ คือ มีการนำเสนอแนวคิดใหม่ๆ เพื่อพัฒนางาน มีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้อื่น มีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ตลอดจนแสวงหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อเอาชนะสิ่งต่อต้านการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งได้มาซึ่งข้อมูลยืนยันในเชิงตัวเลข แต่ยังคงขาดรายละเอียดในเชิงลึก ทั้งนี้งานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาแบบเชิงคุณภาพเนื่องจากจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่มีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. เนื่องจากการศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและแบบเปิดรับประสบการณ์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน กรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาข้อมูลเพียง 4 ตัวแปร เพื่อให้งานวิจัยมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นควรดำเนินการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม อันจะทำให้เกิดเป็นมิติใหม่ของการศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

สำหรับการวิจัยเรื่องอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและแบบเปิดรับประสบการณ์ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจผ่านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน กรุงเทพมหานครนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ประกอบการในธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) กรุงเทพมหานคร ที่ท่านได้กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้วิจัย ทำให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- จิราธร โหมต สุวรรณ และจันทนา แสนสุข. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการพัฒนาตนเองและความสามารถในการเผชิญฝ่าฟันอุปสรรคของ บุคลากรครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) กลุ่มลุ่มน้ำเจ้าพระยา. Veridian E-Journal, Silpakorn University, 10(3). หน้า 270-285.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิภาพร พวงมี. (2554). บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับการรับรู้วัฒนธรรมองค์การของพยาบาล โรงพยาบาล มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง. ศ.ม. สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- บุญชม ศรีสะอาด. (2538). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญทวารณ วิงวอน. (2556). การเป็นผู้ประกอบการยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พสุ เดชะรินทร์ (2545). เส้นทางจากกลยุทธ์สู่การปฏิบัติด้วย Balanced scorecard และ Key performance indicators. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภูริกานต์ วัจนประภาศกดิ์ และรัตติกรณ์ จงวิศาล. (2557). ภาวะผู้นำเชิงจิตวิญญาณ บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ วัฒนธรรมองค์การ และผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับบังคับบัญชา บริษัท อุตสาหกรรมกระดาษแห่งหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ปีที่ : 40 ฉบับที่ : 2 เลขหน้า : 92-107.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2548). การศึกษาภาวะผู้นำและทิศทางการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย, สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2560, จาก <http://www.trf.or.th/research/abstract.asp?PROJECTID=MRG4780112>
- วนิดา สุวรรณนิพนธ์. (2560). ศักยภาพทุนมนุษย์ และความสามารถเชิงพลวัตของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ ไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. Veridian E-Journal, Silpakorn University, 10(3). หน้า 1-20
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ลักษณ์, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- สายทิพย์ โสรรัตน์ และมิตภานี พงษ์พั้ว. (2556). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำ เชิงผู้ประกอบการที่มีต่อผล การดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจครอบครัวประเภทโรงแรม และรีสอร์ทในประเทศไทย. วารสารสมาคมวิจัย ปีที่18 ฉบับที่1มกราคม - เมษายน 2013.

ภาษาต่างประเทศ

- Barrick, M.R. & Mount, M.K. (1991). The big five personality dimensions and job performance: A meta-analysis. *Personnel Psychology*, 44, 1-26.
- Baum, J.R. and Locke, E.A. (2004) The Relationship of Entrepreneurial Traits, Skill, and Motivation to Subsequent Venture Growth. *Journal of Applied Psychology*, 89, 587-598.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1992). Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) and NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI) professional manual. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Covin, J. G., & Slevin, D. P. (1991). A conceptual model of entrepreneurship as firm behavior. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 16(1), 7-25.
- Dele, E. (1996). *Management: Theory and Practice*. (6th ed.). Tokyo: McGraw-Hill.
- Dess, G. G., Lumpkin, G. T., & Taylor, M. L. (2005). *Strategic management: Creating competitive advantage* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Dess, G. G., Lumpkin, G. T., & Eisner, A. B. (2007). *Strategic management: Text & Case* (3rd ed.) Boston: McGraw-Hill.
- Entrialgo, M. (2002). The Impact of the Alignment of Strategy and Managerial Characteristic on Spanish SMEs. *Journal of Small Business Management*, 40(3), 260-270.
- Harms, R. (2009). A Multivariate Analysis of the Characteristics of Rapid Growth Firms, Their Leaders, and Their Market. *Journal of Small Business and Entrepreneurship*, 22(4), 429-454.
- Hatten, T. S. (2009). *Small Business Management: Entrepreneurship and Beyond*. (4th ed.). Ohio: South-Western
- Ireland, R. D. ; Hilt, M. A. & Sirmon, D. G. (2003). A Model of Strategic Entrepreneurship: The Construct and Its Dimension. *Journal of Management*. 29(6), 963-989.
- Latham & Seijts, V. (2011). Perceived organizational support as a predictor of organizational commitment and role stress. *Paradigm*. 15 (1/2), 39-47
- Miller, D. (1983). The correlates of entrepreneurship in three types of firms. *Management Science*, 29(7), 770-791.

- Wu, S.-I. & Lu, C.-L., (2012). “The relationship between CRM, RM, and business performance: A study of the hotel industry in Taiwan”. *International Journal of Hospitality Management*, 31(1), 276–285. doi:10.1016/j.ijhm.2011.06.012
- Youndt, M. A. & Snell, S. A. (2004). Human Resource Configurations, Intellectual Capital, and Organizational Performance. *Journal of Managerial Issues*.16(3), 337-360.